

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะ
เป็นสถาบันหลักของสังคมไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม
เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.1/2 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

จุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ตัวชี้วัด

1. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทย (K)
2. มีความรู้ ความเข้าใจความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคมไทย (P)
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของสังคมไทย (A)

สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักหนึ่งของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เป็นสถาบันหลัก
ของสังคมไทย

สาระการเรียนรู้

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัดที่ 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักของศาสนา

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการแก้ปัญหา

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

ชิ้นงานที่ 2 เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

คำถามท้าทาย

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาช่วยพัฒนาคนในสังคมไทยให้เจริญได้อย่างไรบ้าง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างเหตุผลที่สนับสนุนความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นสถาบันหลักของสังคมไทย มาคนละ 1 ตัวอย่าง จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามดังนี้

➔ ปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองควบคู่กับการถือกำเนิดของชาติไทย จนเป็นสถาบันหลักของชาติไทย

➔ ครูสรุปคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพบนกระดาน ดังนี้

ตัวอย่างแผนภาพ

พระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นสถาบันหลัก ของสังคมไทย

พระพุทธศาสนาเป็นหลักพัฒนาชาติไทยตั้งแต่ก่อตั้งอาณาจักรไทย

พระมหากษัตริย์เป็นพุทธมามกะตั้งแต่สุโขทัยถึงปัจจุบัน

วัดเป็นศูนย์กลางศิลปวิชาการต่าง ๆ ตั้งแต่ครั้งอดีต

คนไทยเกิดทุน เคารพพระพุทธศาสนาอย่างสูงสุด

หลักธรรมพระพุทธศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทย

2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนา ดังหัวข้อที่ครูกำหนดให้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นสภาพแวดล้อมที่ครอบคลุมสังคมไทย

กลุ่มที่ 2 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยให้บุคคลพัฒนาตนและครอบครัว

โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายข้อมูล สนับสนุนหัวข้อของกลุ่มตนเอง กลุ่มละ 3-4 คน

3. จบการอภิปราย ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

➡ พระพุทธศาสนาเป็นสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสังคมไทยอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ ทุกชุมชนของไทยมีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน)

➡ วัดในพระพุทธศาสนาทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมสำคัญของชุมชน)

➡ คนในชุมชนไทยมีความสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนาอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน)

➡ พระพุทธศาสนาช่วยพัฒนาบุคคลระดับครอบครัว และสังคมอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ หลักคำสอนในพระพุทธศาสนาสอนเรื่องบาปบุญ คุณโทษ เชื้อผลของกรรม โดยแบ่งหลักธรรมสำหรับผู้ที่ครองเรือนเรียกว่าฆราวาสธรรม ในการให้พุทธศาสนิกชนใช้ดำเนินชีวิตประจำวัน)

4. ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติม ดังนี้

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาคู่บ้านคู่เมืองกับสังคมไทยตั้งแต่มีการก่อตั้งอาณาจักรไทยครั้งแรก โดยพระมหากษัตริย์ยึดหลักธรรม (ทศพิธราชธรรม) ในการบริหารปกครองบ้านเมือง พัฒนาชาติไทย มีวัดเป็นศูนย์กลางในการสอนศิลปวิชาการในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยสมัย-รัตนโกสินทร์ตอนต้น ผู้ที่ผ่านการบวชเรียนหรือจบศิลปะวิชาการจากวัด จึงจะสามารถเข้ารับราชการเป็นขุนนางในราชสำนักได้ ทำให้พระพุทธศาสนาเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคนในชาติ ตั้งแต่ครั้งนั้นมา

5. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักของชาติไทย เป็นวิถีชีวิตของสังคมไทย ตั้งแต่ครั้งอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยคนไทยนำหลักธรรมและปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณี โดยยึดหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาดำเนินชีวิต

6. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้ายทาย ดังนี้

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาช่วยพัฒนาคนในสังคมไทยให้เจริญได้อย่างไรบ้าง

7. ให้นักเรียนทำชิ้นงานที่ 2 เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

การจัดบรรยากาศเชิงบวก

การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนออกอภิปรายนำเสนอความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในสังคมไทยหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. การนำผลการอภิปรายเสนอหน้าชั้นเรียน
2. ชิ้นงานที่ 2 เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- 1.3 ตรวจชิ้นงานที่ 2

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน
- 3.2 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก
คะแนน 7-8 ระดับ ดี
คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้
คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินชิ้นงานที่ 2 ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics) เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
อธิบายหรือสรุป ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทย โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น รายการทาง โทรทัศน์เกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา และเติมคำตอบ ลงในช่องว่าง	อธิบายหรือสรุป ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทย โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น รายการทาง โทรทัศน์เกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา และเติมคำตอบ ลงในช่องว่าง ได้สัมพันธ์กัน มีการเชื่อมโยง ให้เห็นเป็นภาพรวม แสดงถึง ความสัมพันธ์ กับตนเองและผู้อื่น	อธิบายหรือสรุป ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทย โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น รายการทาง โทรทัศน์เกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา และเติมคำตอบ ลงในช่องว่างได้ มีการจำแนก ข้อมูลแสดงให้เห็น ถึงความสัมพันธ์ กับตนเองอย่าง เป็นเหตุเป็นผล	อธิบายหรือสรุป ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทย โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น รายการทาง โทรทัศน์เกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา และเติมคำตอบ ลงในช่องว่าง ได้สอดคล้อง กับข้อมูล และ เขียนขยายความ ยกตัวอย่างอธิบาย ให้เข้าใจง่าย	อธิบายหรือสรุป ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทย โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น รายการทาง โทรทัศน์เกี่ยวกับ พระพุทธศาสนา และเติมคำตอบ ลงในช่องว่างได้ แต่ยังไม่สอดคล้อง กับข้อมูลและขาด การอธิบายเพิ่มเติม

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา/อุปสรรค

แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ _____ (ผู้บันทึก)

(_____)

_____/_____/____